

Znate li tko je bio José Escrivá, otac svetog Josemarije?

José Escrivá Corzán rođen je 15. listopada 1867. u Fonzu (Huesca), a umro je prije 100 godina, 27. studenog 1924. u Logroñu. Dana 19. rujna 1898. oženio se Dolores Albás Blanc. Imali su šestero djece. U tom je domu osnivač Opusa Dei naučio da devedeset posto svog poziva dugujemo svojim roditeljima.

26.11.2025.

José Escrivá rođen je u Fonzu, gradiću blizu grada Barbastra. Bio je najmlađi od šestero djece, od kojih je četvero preživjelo: Josefa, Teodoro, Jorge i José.

Don Joséovi prvi koraci u Barbastru

Kad je José došao u dob da si izgradi budućnost, njegov otac, koji je već plaćao studij teologije za svog najstarijeg sina Teodora i planirao pokriti studij medicine za sljedećeg sina Jorgea, predložio mu je da ode u Barbastro kako bi se probio kao trgovac, što je on spremno prihvatio.

U Barbastru je počeo raditi u jednoj od najvećih gradskih trgovina tkaninama, poznatoj kao "Casa Servando". Njezin vlasnik, Cirilo Latorre, gospodin pred mirovinom, naučio ga je svemu o poslu i, nakon umirovljenja, prodao mu je trgovinu koju je José kupio s još dvojicom

partnera. José se brzo integrirao u društveni život grada.

José Escrivá i Dolores Albás vjenčali su se 19. rujna 1898. u katedrali u Barbastru. Od tada su živjeli u kući u ulici Calle Mayor, na uglu Plaza del Mercado. Tamo su im se rodili prva kći, María del Carmen, i drugi sin, José María (koji je godinama kasnije, iz odanosti svetom Josipu i Djevici Mariji, spojio svoja dva imena u jedno). Nakon ove djece rodile su se tri kćeri - María Asunción, María de los Dolores i María del Rosario - i, kada je obitelj već živjela u Logroñu, još jedan sin, Santiago.

Obitelj Escrivá bila je omiljena u Barbastru, gdje su imali prijatelje i veliku širu obitelj s Doloresine strane. José je bio tridesetčetverogodišnji trgovac tekstilom. Bio je financijski situiran, a njegova budućnost činila se obećavajućom.

Bio je to „kršćanski dom, kakav je uobičajen u mojoj zemlji, s uzornim roditeljima koji su prakticirali i živjeli svoju vjeru“, prisjećao se sveti Josemaría godinama kasnije.

Nakon što je radio u trgovini tkaninama „Cirilo Latorre“, s dva poslovna stručnjaka osnovao je tvrtku „Sucesores de Cirilo Latorre“, koja je kasnije postala „Juncosa y Escrivá“.

Doloresina obitelj podrijetlom je iz Aínse, glavnog grada Sobrarbea i ulaza u Pirineje. Doloresin djed s očeve strane, Manuel Albás, preselio se u Barbastro, gdje se oženio. Imao je četvero djece, od kojih se najstariji, Pascual Albás, oženio Florenciom Blanc. Imali su petnaestero djece. Pretposljednja je bila djevojčica, María Dolores, koja će kasnije postati majka osnivača Opusa Dei.

„Pepe, to se neće dogoditi večeras.“

Josemaríjino djetinjstvo nije bilo bez poteškoća i patnje. Njegove tri mlađe sestre umrle su vrlo mlade.

Kad je imao jedva dvije godine, mali Josemaría se teško razbolio. Liječnici Ignacio Camps i Santiago Gómez Lafarga uzalud su se borili da mu spase život; ali došao je trenutak kada više ništa nisu mogli učiniti za njega.

„Pepe“, rekli su njegovom ocu, „neće preživjeti noć.“

José Escrivá je mirno slušao te riječi, a jeza mu je prolazila niz kralježnicu. Ta je noć bila jedan od najtežih trenutaka u njegovom životu, i dok je gledao svog umirućeg sina u malom krevetu, okupanog znojem i drhtavog od vrućice, sva sjećanja na njegov

kratki život vratila su mu se,
isprepletenu sa suzama.

Došao je na svijet dvije godine ranije,
9. siječnja 1902., nekoliko dana
nakon Bogojavljenja. Kršten je četiri
dana kasnije, 13. siječnja, u katedrali
u Barbastru. Dobio je četiri imena:
José, kao on sam, kao njegov otac i
djed; María u čast Djevice Marije;
Julián, jer je to bio dan sveca; i
Mariano, jer se tako zvao njegov
kum. Nekoliko mjeseci kasnije, na
blagdan svetog Jurja, krizman je
zajedno sa svojom sestrom Carmen. I
sada, tako brzo!, Bog ga je uzimao...

Njegova supruga, Dolores Albás, nije
gubila nadu. Nastavila je moliti Boga,
žarom i strašću svoje mladosti,
tražeći njegovo ozdravljenje. Obećala
je Djevici da će, ako ozdravi, njega i
muža odvesti u pustinjačku kuću
Gospe od Torreciudada, prema kojoj
je u tom kraju vladala velika
pobožnost.

Počela je padati noć. José i Dolores sjedili su pokraj sinovljeva kreveta, bdjeli nad njim, molili se i čekali čudo.

Sljedećeg dana, rano ujutro, dr. Camps stigao je u dom Escrivá.

„U koje je vrijeme dijete umrlo?“ upitao je čim je stigao.

„Ne samo da nije umrlo“, rekli su mu presretni, „već je i sasvim dobro.“

Bio je to prvi Djevičin dodir s tim djetetom. Njegova će mu majka s pravom nekoliko godina kasnije primijetiti: "Sine, Djevica te je ostavila na ovom svijetu s velikom svrhom, jer si bio više mrtav nego živ."

Dolores je održala obećanje: kratko vrijeme kasnije, sjedeći na konju kojeg je vodio njezin muž, odjahala je zahvaliti Djevici od Torreciudada kroz klance i litice rijeke Cinca.

Vjera Josipa i Dolores

Obitelj Escrivá živjela je svoju kršćansku vjeru kao i mnogi drugi. Josemaría se prisjeća da smo „moja majka, otac, braća i sestre i ja uvijek išli zajedno na misu. Otac bi nam davao milostinju, koju smo s radošću nosili, hromom čovjeku koji je živio blizu biskupske palače. Nakon toga bih išao po svetu vodu da je dam svojoj obitelji.“ Od njih su naučili svoje prve molitve, poput molitve Anđela čuvara i „O Gospođo moja, o Majko moja!“

Dolores je osobno pripremila sina za njegovu prvu ispovijed i na dogovoreni dan ga je otpratila u ispovjedaonicu.

Tvornica čokolade

U Barbastru je don José, kao i drugi trgovci u gradu, osnovao malu tvornicu čokolade u podrumu svoje

trgovine. Zaposlio je nekoliko mladića iz najsiromašnijih ruralnih područja kao šegrte, nudeći sklonište i hranu u zamjenu za njihov rad.

José je stekao njihovu naklonost jer se prema njima odnosio kao otac i provodio s njima onoliko vremena koliko je bilo potrebno da ih nauči zanatu. Također ih je vodio da budu dobri ljudi i pobožni kršćani. Svake godine plaćao im je duhovne obnove, kojima sam nije prisustvovao, dopuštajući im slobodu.

Tijekom tih godina, neki su, slijedeći poziv pape Lava XIII. u enciklici *Rerum novarum*, otvorili pučke kuhinje, banke odjeće i dobrotvorne organizacije. Sa svoje strane, José Escrivá surađivao je s Katoličkim krugom Barbastro, koji je pokrenuo Mauricio Albás, Doloresin brat, a čiji je cilj bio pomagati radnicima u nevolji.

Otac i prijatelj

Za Josemaríju, José je bio i otac i prijatelj: ponekad bi ga posjećivao u njegovoj trgovini, gdje bi se zabavljao brojeći kovanice u blagajni; drugi put bi nestrpljivo čekao da se vrati s posla i otvori mu vrata; ili bi mu izašao u susret i stavio ruku u džep kaputa tražeći slatkiš ili kesten. José bi ga vodio na sajmove u Barbastru ili šetao s njim gradom; to su bile šetnje očevo-sinovske intimnosti, ispunjene malim povjeravanjima i dječjim pitanjima.

Oni koji su svjedočili događajima iz tog vremena sjećaju se dječaka Escrivá kao mladića duboko povezanog s ocem, kojemu je jako nalikovao, i fizički i osobno. Razumljivo je da je imao dubok utjecaj na njega, budući da mu je bio jedini sin sedamnaest godina. „Imam divnu uspomenu na svog oca“, rekao bi kasnije, „koji mi je postao

prijatelj“, dodajući: „Uvijek je imao osmijeh na licu i posebnu vrstu šarma.“

Nesreća na biciklu

Na satu matematike, učitelj redovnik je odabrao Josemaríju da riješi zadatak na ploči. Počeo je rješavati zadatak sve dok više nije mogao nastaviti i izgubio se u mislima. Učitelj je inzistirao da ga može riješiti, ali nakon što je Josemaría odbio, zgrabio je gumicu i bacio je na pod, rekavši učitelju: "Nisi to objasnio!" Redovnik je završio sat i otišao.

Nekoliko dana kasnije, José je razgovarao i šetao s Josemarijom u Barbastru kada su ugledali kako prolazi jedan od dva ili tri automobila koji su se već vozili po Barbastru. To vozilo moglo je ići brzinom od oko dvadeset kilometara na sat i stvaralo je ogromnu buku.

Uzbuđen blistavim prizorom, upitao je oca bi li i on želio imati takav automobil.

„Naravno!“ uzviknuo je José. „Jesam li ti ikada rekao da sam kao mali imao bicikl kojim sam se vozio po cijelom Fonzu najvećom brzinom? Pa, da“, nastavio je, hodajući mirno uz lupkanje štapa. „Bio sam tako sretan s tom spravom. Ali jednog dana sam tako loše pao da sam slomio ruku, a otac mi je zabranio da ikada više vozim bicikl, nazivajući ga 'paklenim strojem'.“

Josemaría je prasnuo u smijeh kad je, odjednom, vidio svog učitelja matematike kako ide prema njima. Pomislio je: „Doviđenja! Sad će mu reći.“ Ali svećenik, koji je stao da ih pozdravi, umjesto da ocu kaže za njegovo loše ponašanje tog dana, rekao je nešto lijepo o njemu. Josemaría mu je bio toliko zahvalan na diskreciji.

Smrt njegovih kćeri

Godine 1910. José i Dolores pretrpjeli su gubitak svoje najmlađe kćeri Rosario, u dobi od devet mjeseci; dvije godine kasnije, Lolita je umrla u dobi od pet godina; a sljedeće godine, Asunción, koju su svi zvali Chon, preminula je u dobi od osam godina.

Gledajući kako mu sestre umiru jedna za drugom, Josemaría bi s dječjom nevinošću rekao: "Sljedeće godine bit će moj red." Prestao je to govoriti kad je shvatio da je njegova majka tužna. "Ne brini", rekla bi mu Dolores, "prinesen si Djevici."

Od Barbastra do Logroña: Joséove financijske poteškoće

Ovu unutarnju tugu u obitelji pogoršala je propast Joséovog posla, što ga je prisililo da potraži posao u svojoj struci daleko od Barbastra.

Između jeseni 1913. i jeseni 1914. financijska situacija obitelji drastično se promijenila. Ubrzo nakon Chonine smrti otpustili su dadilju; zatim kuharicu, a kasnije i sobaricu. Na kraju su prodali kuću, jer je José, s jakim kršćanskim osjećajem za pravdu, likvidirao sve što je posjedovao, "uključujući i svoju osobnu imovinu", kako bi platio svojim vjerovnicima (tj. onima koji su posudili ili uložili novac u posao). Uz financijski kolaps došla su i mnoga poniženja; mnogi prijatelji okrenuli su leđa obitelji nakon promjene njihovog društvenog statusa.

Nakon kratkog vremena, José je pronašao posao u tekstilnoj trgovini u Logroñu - "Velikom londonskom gradu" - u vlasništvu prijatelja. Tako je ljeti 1915. obitelj Escrivá napustila Barbastro kako bi se preselila u ovaj grad, smješten 300 kilometara

zapadno. Josemaría je imao 13 godina.

Tamo je radio kao "prodavač", odnosno kao netko tko je bio zadužen za posluživanje kupaca. S obzirom na njegovo znanje, dob i iskustvo, dobio je položaj iznad ostalih zaposlenika. Plaća je, međutim, bila skromna. I na bezbroj načina, u životu obitelji Escrivá bilo je očito da nisu bili imućni.

Prema Josemarijinim sjećanjima, to su bila vrlo teška vremena, posebno za njegovog oca, koji je proveo život podnoseći teškoće i prepreke, iako je bio vrlo veseo i s velikim dostojanstvom podnosio promjenu položaja.

Suprotno onome što bi se moglo pomisliti, tih je godina kućanstvo Escrivá prožimala skromna radost, izražena uljudnim manirama i diskretnim šutnjama. José je zadavao ton. Neki od onih koji su poznavali

njegovu prošlost u Barbastru i sadašnjost u Logroñu rekli su da je "bio zaista svetac", jer je gospodin "imao veliko strpljenje i prihvaćanje u svemu, uvijek je bio veseo i bio je izravan i jednostavan u ophođenju s drugima".

Suze u Logroñu

Dolores je, zajedno s Carmen i Josemarijom, stigla u Logroño početkom rujna 1915., gdje je José već radio nekoliko mjeseci. Smjestili su se u unajmljeni stan na četvrtom katu zgrade u ulici Sagasta.

Logroño je bio grad s 25 000 stanovnika (Madrid je u to vrijeme imao oko 775 000). Njegovo gospodarstvo napredovalo je zahvaljujući prostranim vinogradima i maslinicima, kao i poljima žitarica, voća i povrća. Tamo je obitelj Escrivá započela novo poglavlje u svojoj priči od nule. Bilo je teško jer nisu imali

bliske rodbine ili prijatelja kojima bi se mogli obratiti. Međutim, malo po malo, prilagodili su se svojoj situaciji.

Carmen i Josemaría, iako su iskusili siromaštvo svoje obitelji, možda će trebati mnogo godina da u potpunosti shvate herojstvo svojih roditelja koji su se sa situacijom suočili s mirom i radošću. „S druge strane, moji roditelji, moji tihi herojski roditelji, moj su najveći ponos“, rekao bi Josemaría godinama kasnije. Dolores je postala stručnjakinja za „umnožavanje“ novca za potrebe kućanstva; José bi diskretno preskakao obroke, jedući komad slatkiša kako bi ugasio glad.

Stigla je 1917. godina, a Josemaría je već razmišljao koji sveučilišni studij odabrati. Razmišljao je o arhitekturi, književnosti ili pravu, a na ovo potonje ga je posebno poticao otac. Imao je velike profesionalne ambicije, tako tipične za mladost, i

mного sumnji oko toga kako donijeti tu odluku. Odluka je došla potpuno neočekivano tijekom zime iste godine, kada je trebao napuniti 16 godina.

Jednog hladnog, snježnog dana, Josemaría je ugledao nekoliko bosonogih karmelićana kako ostavljaju svoje otiske stopala u snijegu. To je bilo kao bljesak svjetlosti u njegovoj duši. „Ako drugi podnose toliko žrtava za ljubav Božju“, pomislio je, „zar ne bih trebao i ja biti u mogućnosti da Mu išta ponudim?“ Potpuno je otvorio svoje velikodušno srce božanskoj volji i od tog trenutka predao je cijeli svoj život Bogu, upravo iz tog razloga: da jasnije vidi. I odlučio je postati svećenik.

Rekao je ocu. Za Joséa je to bio još jedan test vjere u Boga: prethodnih godina gledao je kako mu tri mlade kćeri umiru, jedna za drugom; mirno

je prihvatio bankrot obiteljskog posla, zbog kojeg se dvije godine kasnije morao preseliti u Logroño s dvoje preostale djece, Carmen i Josemarijom. S četrdeset osam godina morao je početi ispočetka i nije štedio poniženja, nijednu žrtvu, veliku ili malu, kako bi prehranio svoju obitelj. A sada, baš kada je konačno postigao financijsku stabilnost, kada je pomislio da bi mu sin mogao pomoći u budućnosti... Ova neočekivana vijest potresla ga je do srži.

„To je bio jedini put da sam ga ikada vidio plakati“, prisjetio se sveti Josemaría. „Imao je druge planove, ali se nije bunio. Rekao mi je: 'Sine moj, dobro razmisli o tome. Svećenici moraju biti sveci... Vrlo je teško nemati kuću, nemati dom, nemati ljubav na zemlji... Razmisli o tome još malo, ali neću ti se protiviti.' I odveo me je da razgovaram sa svojim

prijateljem svećenikom, opatom kolegijatske crkve u Logroñu.“

Nekoliko mjeseci kasnije, 1918., Josemaría je započeo svoje crkvene studije kao vanjski student u sjemeništu te biskupije. Sljedeće godine, 28. veljače 1919., rođen je Santiago Escrivá, znak da Bog pomno prati obitelj Escrivá.

Godine 1920., na Joséov savjet, Josemaría se preselio u Sjemenište u Zaragozi, budući da je ono udomljavalo i Papinsko i Građansko sveučilište. Dana 28. ožujka 1925. zaređen je za svećenika u crkvi Sjemeništa San Carlos u Zaragozi.

Smrt Joséa Escrivá

Ujutro 27. studenog 1924., José Escrivá ustao je, doručkovao, zastao da se pomoli klečeći pred slikom Gospe Čudotvorne Medalje koju je tada imao kod kuće i pripremio se za

odlazak na posao. Proveo je trenutak igrajući se sa Santiagom, svojim malim sinom, i krenuo prema vratima. Nekoliko sekundi kasnije, srušio se na pod, žrtva iznenadnog napada nesvjestice. Sljedećih nekoliko sati liječnici su činili sve što su mogli da ga ožive, ali bezuspješno.

„Umro je iscrpljen“, prisjetio se njegov sin Josemaría, „sa samo 57 godina, ali uvijek se smiješio. Njemu dugujem svoj poziv.“

Josemaría, njegova obitelj i prijatelji bdjeli su nad tijelom cijelu noć. Pokop je obavljen sljedeći dan. Prije odlaska na groblje, mladi bogoslov uzeo je raspelo koje je njegov otac držao u rukama, vrlo istrošenu sliku koju je José uvijek nosio sa sobom i koja je pripadala njegovoj majci; a zatim je poveo procesiju do groblja.

Kada su stigli na groblje, otac Daniel Alfaro - vojni kapelan i Joséov prijatelj - izrecitirao je nekoliko

molitvi za mrtve na njegovom grobu, a Josemaría je bacio prvu šaku zemlje na grob.

Nakon pokopa, Dolores se s djecom preselila u Zaragozu, u unajmljeni stan, jer je htjela održati obitelj na okupu. Od tada se Josemaría, s 22 godine, brinuo o svojoj majci i dvoje braće i sestara, Carmen i Santiagu.

Od Logroña do Madrida

Joséovi posmrtni ostaci pokopani su u glavnom gradu La Rioje. Godinama kasnije, 27. travnja 1942., sveti Josemaría otputovao je u Logroño kako bi preuzeo očeve posmrtno ostatke i odnio ih u Madrid. Po povratku 29., položeni su u oratoriju u ulici Diego de León, sjedištu Prelature Opus Dei u Španjolskoj.

Sljedećeg dana, sveti Josemaría služio je misu za pokoj duše svog oca, kojoj je prisustvovala i njegova sestra

Carmen. Poslijepodne su Joséovi posmrtni ostaci prevezeni na groblje, gdje su pokopani pored Doloresinih. Godinama kasnije, 31. ožujka 1969., posmrtni ostaci Joséa i Dolores preneseni su s groblja La Almodena u kriptu koja je izgrađena u centru Opus Dei u ulici Diego de León.

Bibliografija

- Andrés Vázquez de Prada, “Osnivač Opusa Dei”, 1997.
 - José Miguel Cejas, “Glave i repovi”, 2015.
 - Nuria Torrel, “Sveti Josemaría: Otvaranje božanskih staza zemlje”, 2013.
 - Enrique Muñiz - Jesús Gil, „Neka samo Isus sja: Ilustrirana biografija“, 2019.
-

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/znate-li-tko-je-bio-jose-
escriva-otac-svetog-josemarije/](https://opusdei.org/hr-hr/article/znate-li-tko-je-bio-jose-escriva-otac-svetog-josemarije/)
(27.03.2026.)